

اخبار کوتاه

چالش نفت عربستان در برابر کرونا و رقیبان اردان

اقدام عربستان سعودی در افزایش قیمت فروش نفت به آسیا ممکن است نتیجه نامطلوبی به‌همراه داشته باشد. به گزارش پژوهشکده پولی به نقل از بلومبرگ، از آنجا که شیوع کرونای دلنا به تقاضای چین آسیب زده و هم‌زمان آمریکا و روسیه با قیمت رقابتی تری نفت به این منطقه عرضه می‌کنند، بنابراین می‌توان این مساله را نامطلوب پیش بینی کرد. آرامکوی سعودی قیمت فروش گریدهای نفتی مدیوم و سنگین به آسیا برای سپتامبر را به میزان ۲۰ تا ۳۰ سنت در هر بشکه افزایش داد و به بالاترین میزان در چهار ماه گذشته رساند. این قیمت اختلاف چندانی با قیمت پایه دبی که مبنای قیمتگذاری آرامکوست، ندارد؛ اما تقاضا برای گریدهای نفتی مدیوم و سنگین ترش ممکن است ضعیف شود، زیرا چین به شیوع نوع‌شدیدا مسری کرونای دلنا دست‌وپنجه نرم می‌کند. از سوی دیگر گریدهای نفتی آمریکایی مانند مارس که کیفیت مدیوم مشابهی دارند، ماه گذشته با نرخ پایین‌تری عرضه شدند. هم‌زمان معامله‌گران می‌گویند نفت اورال روسیه ارزان‌تر شده است. قیمت پرمیوم نفت برنت نسبت به نفت دبی روز جمعه سه دلار و ۵۱ سنت در مقایسه با چهار دلار و ۳۶ سنت در ماه پیش بود. این وضعیت ممکن است با پلایشگاه‌های آسیایی را ترغیب کند میزان کمتری نفت از آرامکو خریداری کنند. همچنین بازار محموله‌های تک که وضعیت چندان پرفروغی در رُوییبه نداشت، ممکن است را‌کد بماند. محموله‌های بعضی از گریدهای نفتی مدیوم و سنگین ترش خاورمیانه‌ای نسبت به قیمت فروش رسمی آنها تخفیف پیدا کرده‌اند. بازار همچنان به عرضه محموله‌های فوری در پی تصویب برنامه با افزایش تولید اوپک و متحدانش روبه‌رو شده است. گروه اوپک‌پلاس که در اس‌ان عربستان سعودی و روسیه قرار دارند ماه میلادی گذشته با افزایش تولید ماهانه تا پایان سال ۲۰۲۱ موافقت کردند. براساس گزارش بلومبرگ، شرکت ملی نفت چین پیش‌بینی می‌کند که جدیدترین موج شیوع کرونا ممکن است پنج درصد از تقاضای چین برای نفت را در کوتاه‌مدت کم کند. دولت‌های محلی بعضی شهرها را قرنطینه کرده‌اند و ترافیک در نقاط آلوده کاهش پیدا کرده است.

تولید گندم ۳۰درصد

و خرید تضمینی ۵۰درصد کاهش یافت

نایبرئیس بنیاد ملی گندمکاران از کاهش ۳۰درصدی تولید و همچنین افت ۵۰درصدی خرید تضمینی گندم خبر داد. علقلی ایمانی در گفت‌وگو با مهر با بیان اینکه تاکنون حدود ۴/۶ تا ۲/۷میلیون تن گندم از کشاورزان خریداری شده است، گفت: «با توجه به اینکه برداشت این محصول هنوز به‌طور کامل انجام نشده و حدود ۸درصد از برداشت در اراضی استان‌های سردسیری باقی مانده است، احتمال می‌دهیم که میزان نهایی خرید به ۵ میلیون تن برسد. وی اضافه کرد: «تا این تاریخ میزان خرید تضمینی گندم نسبت به سال گذشته ۵۰درصد و میزان تولید آن ۳۰درصد کاهش دارد.» نایبرئیس بنیاد ملی گندمکاران ایران گفت: «کشاورزان معمولاً ۲۵درصد کل گندم تولیدی کشور را برای خودمصرفی بذر نزد خود نگه می‌دارند.» به گفته وی، نیاز سالانه کشور به بذر حدود ۱/۲ میلیون تن است. ایمانی افزود: «با توجه به نوساناتی که در حوزه قیمت بذر و گندم در مهرماه سال گذشته رخ داد کشاورزان امسال گندم بیشتری را نزد خود نگه داشتند، به امید اینکه بتوانند در ماه‌های آینده آن را با قیمت بهتری به فروش برسانند.» وی ادامه داد: «همچنین با توجه به التهاباتی که در بازار نهاده‌های دامی وجود داشت، بخشی از گندم تولیدی از چرخه خرید تضمینی خارج و به‌عنوان خوراک دام مصرف شد.» ایمانی گفت: «معمولاً بخشی از گندم را نیز دلان و واسطه‌ها خرید و نگهداری می‌کنند و در زمان مناسب آنها را به بازار عرضه می‌کنند. همچنین کارخانه‌های آرد نیز با پرداخت مشوق‌هایی به کشاورزان بخشی از گندم تولیدی را از آنان خریداری کردند.» وی تصریح کرد: «بنابراین باید منتظر بمانیم تا برداشت گندم و خرید آن به اتمام برسد، ضمن اینکه بین یک تا دو ماه بعد از پایان فصل خرید، مراکز خرید گندم باز هستند و کشاورزان درصورت تمایل می‌توانند محصول خود را تحویل دولت بدهند و بعد از آن می‌توان به‌طور دقیق تخمین زد که میزان کسری گندم در سال جاری چقدر است و چه میزان گندم باید وارد کشور شود.»

۲۷ شرکت در انتظار اخذ مجوز شرکت کارگزاری

۲۷ درخواست اخذ مجوز تأسیس شرکت کارگزاری تا امروز به سازمان بورس و اوراق بهادار ارسال شده است. به گزارش تابناک، مدیر نظارت بر کارگزاران سازمان بورس و اوراق بهادار با بیان مطلب فوق، گفت: «به‌زودی نخستین سری از موافقت اصولی مجوز تأسیس شرکت کارگزاری توسط هیات‌مدیره سازمان صادر می‌شود.» محمد عطایی، توسعه و تقویت جایگاه نهادهای مالی در بازار سرمایه و ارائه خدمات بهتر به سرمایه‌گذاران در بازار سرمایه را هدف اساسی اعطای مجوز تأسیس شرکت‌های کارگزاری خواند و تصریح کرد: «هیات‌مدیره سازمان، صدور مجوز تأسیس و فعالیت کارگزاری را با توجه به تقاضای فعالان بازار سرمایه درخصوص تأسیس شرکت کارگزاری، در دستورکار خود قرار داد.» وی درخصوص مراحل صدور مجوز تأسیس شرکت کارگزاری اظهار کرد: «پس از اینکه شرایط عمومی و اختصاصی متقاضیان مورد بررسی قرار گرفت و به تأیید رسید، متقاضیان برای مصاحبه حضوری به سازمان دعوت می‌شوند. در مصاحبه حضوری، موضوعاتی همچون توجیه طرح تجاری، میزان آشنایی با صنعت کارگزاری، آشنایی با قوانین و مقررات بازار سرمایه مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.» به گفته مدیر نظارت بر کارگزاران سازمان بورس و اوراق بهادار، تاکنون ۱۰۸ کارگزاری فعال در سراسر کشور مشغول ارائه خدمات هستند.

اقتصاد

«فرهیختگان» با بررسی صورت مالی بانک ایران‌زمین به داده‌های جالبی رسید

ذره‌بین روی بدهکاران مشهور یک بانک

بانک‌ها) تشکیل می‌شود. حسابرس رسمی در گزارش‌های مالی سال ۹۷ که آخرین گزارش حسابرسی شده بانک ایران‌زمین است، اعلام می‌کند که نسبت کفایت سرمایه محاسبه‌شده برای این بانک کمتر از حدنصاب مقرر بانک مرکزی (۸درصد) است که تبعات مالی فراوانی دارد. حسابرس رسمی در بند ۲۴ گزارش مالی ۱۲ ماه منتهی به ۹۷ که دوماهی است منتشر شده، اعلام می‌کند: «زبان انباشته بانک بیش از ۵۰ درصد سرمایه آن بود و نسبت کفایت سرمایه از حد مقرر بانک مرکزی کمتر می‌باشد، لذا نظر مجمع عمومی صاحبان سهام را نسبت به رعایت مفاد مواد ۱۴۱ قانون تجارت و ۳۳ قانون پولی و بانکی کشور جلب می‌نماید.» بررسی‌های صورت‌مالی بانک ایران‌زمین نشان می‌دهد نسبت کفایت سرمایه این بانک در سال منتهی به اسفند ۹۹ حدود منفی ۳۰ درصد بوده است. نسبت کفایت سرمایه این بانک یکی از بدترین وضعیت‌ها را در سیستم بانکی داراست. نسبت منطقی کفایت سرمایه با توجه به اعلام بانک مرکزی حدود ۸ درصد بوده و نسبت بسیار منفی کفایت سرمایه نشان می‌دهد این بانک یکی از پرتهدیدترین بانک‌های کشور از نظر پوشش ریسک خود و عمل به تعهدات در برابر مشتریان محسوب می‌شود. جالب اینجاست که این وضعیت حساب سرمایه درحالی اتفاق می‌افتد که بانک مرکزی حداقل نسبت کفایت سرمایه را ۸ درصد (طبق قوانین بال ۱) عنوان کرده و برای بانک‌هایی که کفایت سرمایه کمتر از ۳ درصد دارند، این جریمه را درنظر گرفته است که در صورت عدم افزایش سرمایه طی ۹۰ روز، موسسه باید منحل شود. با وجود این قوانین همچنان بانک‌های سرمایه، شهر، دی، ایران‌زمین و پست بانک دارای حساب سرمایه (ارزش ویژه) منفی هستند و ارزش دارایی‌هایشان کمتر از بدهی‌های آنهاست.

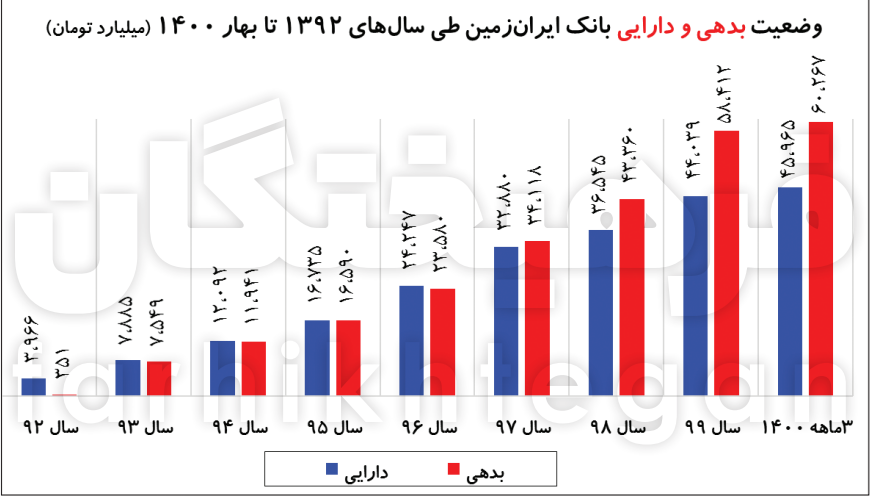
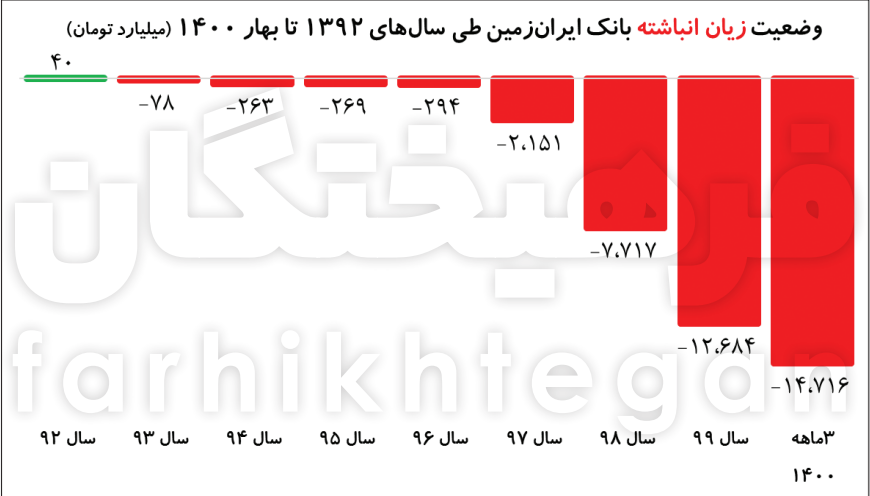
بدهی ۳/۵ هزار میلیاردی مولی‌الموحدين

موسسه مولی‌الموحدين موسسه خیریه‌ای است که سال‌ها از تأسیس آن می‌گذرد و بیش از یاقی موسسات خیریه در فعالیت‌های اقتصادی شرکت کرده است. این موسسه که خود را توسعه‌گرا معرفی می‌کند، در دهه هفتاد اقدام به تأسیس موسسات اعتباری کرده و فعالیت بانکی خود را در قالب جذب و پرداخت منابع قرض‌الحسنه آغاز کرد. مولی‌الموحدين به سرعت شعبات مختلفی را در سراسر کشور احداث کرد، اما فعالیت مخرب آن در پرداخت سود بالا به مشتریان موجب کاهش شدید منابع و عدم توانایی بانک در پرداخت سود و اصل سپرده‌ها شد. مولی‌الموحدين موسسه جنجالی‌ای بوده که به جریانات و افراد مهم سیاسی نیز منتسب شده و شاید یکی از دلایل ادامه فعیات آن همین باشد. در صورت مالی بانک ایران زمین آمده که موسسان بانک ایران زمین با مسئولان بانک مرکزی در مورد ساماندهی و انتقال دارایی‌ها و بدهی‌های موسسه مولی‌الموحدين به این بانک به توافق رسیده و با مسئول این موسسه نیز توافق کرده‌اند. بر اساس توافقنامه بانک ایران زمین و موسسه مولی‌الموحدين قرار شده است که تمام شعب، دارایی‌ها و بدهی‌های این موسسه به بانک ایران‌زمین انتقال یابد. همچنین مقرر شده که به‌میزانی که بانک ایران زمین جهت رفع تعهدات تعاونی مولی‌الموحدين صرف کرده، به‌عنوان مطالبه از این تعاونی ثبت شود. بر اساس صورت مالی منتهی به اسفند ۱۳۹۹ بانک ایران زمین، مانده طلب این بانک از تعاونی مولی‌الموحدين در سال گذشته بیش از ۳ هزار و ۳۱۵ میلیارد تومان بوده است. حسابرس رسمی نیز در بند ۳ گزارش حسابرسی شده سال ۹۷ که اخیرا منتشر شده، توضیح داده که بخشی از دارایی‌های موسسه مولی‌الموحدين شامل شرکت‌ها و دارایی‌های ثابت همچنان به نام بانک ایران زمین انتقال مالکیت پیدا نکرده است. به‌جرات می‌توان گفت بخشی از مشکلات این بانک به عدم انجام تعهدات از سوی موسسه مزبور بوده است.

۹۴ میلیون تومان

حقوق ماهانه مدیران بانک پرخطر!

بر اساس گزارش مالی بانک ایران زمین در سال ۹۹، این بانک در این سال مالی متجاوز از ۶ میلیارد تومان به مدیرعامل و معاونان او که درمجموع ۸ نفر بوده‌اند حقوق پرداخت کرده است. در واقع بانک ایران زمین در سال ۹۹ بیش از ۳ میلیارد و ۲۸۶ میلیون تومان را به اعضای هیات‌مدیره و مدیرعامل که ۳ نفرند حقوق پرداخت کرده که به عبارتی سهیم ناخالص هر کدام از آنها به صورت سالیانه یک میلیارد و ۱۲۸ میلیون تومان بوده است. بر این اساس مدیرعامل بانک ایران زمین و همچنین دو عضو هیات‌مدیره ماهانه ۹۴ میلیون تومان حقوق گرفته‌اند. البته ۵ معاون و مدیرعامل نیز بی‌نسب نمانده و در سال ۹۹ هر کدام به صورت ماهیانه ۵۴ میلیون تومان حقوق دریافت کرده‌اند. این در حالی است که حقوق کارگران در سال ۹۹ به‌زحمت به ماهی ۳ میلیون تومان می‌رسید. به خوبی‌پیداست، زمانی که از زبان انباشت بانکی صحبت می‌کنیم منظور زبانی است که در نهایت از جیب بانک مرکزی، دولت و یا بهتر بگوییم مردم برداشته می‌شود و الا حقوق و مزایای مدیران عامل ولو با تحقق ضررهای فراوان سر جای خودش باقی خواهد ماند.

راستای فعالیت واسطه‌گری بانک است. وقتی می‌گوییم ۵۵ درصد دارایی‌ها سایر است، یعنی سرمایه‌گذاری شده و نه در قالب تهسیلات به مشتریان پرداخت شده است.

ایران‌زمین در محدوده پرخطر

نکته جالب زبان انباشته بانک ایران‌زمین اینجاست که این زبان انباشته آنقدر در این سال‌ها افزایش یافته که هم‌اکنون ۴ برابر ارزش بازاری این بانک در بازار سرمایه است. ارزش بازاری بانک ایران‌زمین در بازار فرابورس برابر ۴ هزار میلیارد تومان است. زبان عملکردی ایران‌زمین از سال ۹۲ تا پایان ۳ ماهه ۱۴۰۰ تقریباً ۲۰۰ برابر شده است. این بانک مدت‌هاست که مشمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت است. براساس این ماده قانونی، اگر بر اثر زبان‌های وارده حداقل نصف سرمایه شرکت از میان برود یا به‌عبارت دیگر میزان زبان انباشته شرکت بیشتر از نصف سرمایه شرکت باشد، هیات‌مدیره مکلف است بلافاصله مجمع عمومی فوق‌العاده صاحبان سهام را برگزار کند تا موضوع انحلال یا بقای شرکت مورد بررسی قرار گیرد و هرگاه مجمع مزبور رای به انحلال شرکت ندهد، باید در همان جلسه و با رعایت مقررات ماده ۶ قانون تجارت، سرمایه شرکت را به مبلغ سرمایه موجود کاهش دهد. زبان انباشته بانک ایران‌زمین درحال‌حاضر ۳۷ برابر سرمایه ۴۰۰ میلیاردی این شرکت است و درصورتی که هیات‌مدیره برخلاف این ماده، مجمع عمومی فوق‌العاده را تشکیل ندهد یا مجمعی که دعوت می‌شود نتواند مطابق مقررات قانونی منعقد شود، هر ذی‌نفع می‌تواند انحلال شرکت را از دادگاه صلاحیت‌دار درخواست کند. بانک‌ها به چنین وضعیتی که دچار می‌شوند تمایل به ارزیابی دارایی‌های خود دارند؛ چراکه باوجود تورم در کشور ما این کار به افزایش سرمایه آنها ختم خواهد شد؛ اقدامی که بانک ایران‌زمین از آن غافل بوده است. هیات‌مدیره ایران‌زمین در آبان سال ۹۸ به مجمع عمومی فوق‌العاده پیشنهادی درخصوص افزایش سرمایه ۹۵۰ درصدی از محل آورده نقدی به‌منظور اصلاح ساختار سرمایه و خروج از شمولیت ماده ۱۴۱ اصلاحیه قانون تجارت را داده که تا به‌حال از آن خبری نشده است. این بانک همچنین در سال جاری اطلاعیه‌ای درمورد افزایش سرمایه ۵۰۰ درصدی خود منتشر کرد که همانند قبل در هاله‌ای از ابهام است. یکی از تخلفات و نقاطضعف این بانک عدم برگزاری مجامع عمومی به‌صورت مستمر است که در ادامه به آن خواهیم پرداخت.

مماشات بانک مرکزی با بی‌انضباطی مالی

سرمایه مناسب و کافی یکی از شرایط لازم برای حفظ سلامت نظام بانکی است و هر یک از بانک‌ها و موسسات اعتباری برای تضمین ثبات و پایداری فعالیت‌های خود باید همواره نسبت مناسبی را میان سرمایه و ریسک موجود در دارایی‌های خود برقرار کنند. کارکرد اصلی نسبت کفایت سرمایه، حمایت بانک در برابر زبان‌های غیرمنتظره و نیز حمایت از سپرده‌گذاران و اعتباردهندگان است. به‌دلیل حفاظتی که این نسبت در برابر زبان‌های وارده ایجاد می‌کند، حفظ و نگهداری سرمایه کافی و متناسب با مخاطرات موجود منبع اصلی اعتماد عمومی به هر بانک به‌طور خاص و سیستم بانکی به‌طور عام است. نسبت کفایت سرمایه حاصل کسری است که درصورت آن، سرمایه نظارتی (سرمایه پایه) از مجموع سرمایه لایه یک (سرمایه اصلی بانک‌ها) و سرمایه لایه دوم (سرمایه تکمیلی

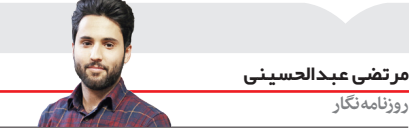
نیز غیرممکن خواهد شد. بانک ایران‌زمین رکورددار زبان انباشته در مقایسه با سرمایه خود در سیستم بانکی است و عملکرد آن در سال ۹۳ به بعد و به‌خصوص در سال‌های ۹۷ و ۹۸ نشان از ناکارآمدی مدیریت این بانک دارد که امروز زبان انباشته این بانک چندین برابر سرمایه ثبت‌شده آن است و مشمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت می‌شود. موتور زبان‌دهی بانک ایران‌زمین روشن شده و زبان این بانکی ۲۰ درصد از کل اسکناس موجود در اقتصاد کشور را تشکیل می‌دهد، البته این تنها بانک زبان‌ده کشور نبوده و نام بانک‌هایی چون شهر، آینده، سرمایه، دی و گردشگری را نیز درکنار خود می‌بیند.

بانکی که ۱/۵ برابر دارایی‌اش بدهی دارد

«نسبت بدهی» برای مشتریان، سرمایه‌گذاران و سهامداران بانک بسیار اهمیت دارد و چنانچه این نسبت بالا باشد، این تفسیر را در پی دارد که بانک جهت تأمین منابعی که به آنها نیاز داشته از منابع سرمایه خارج از بانک استفاده کرده است. سرمایه‌گذاران و سهامداران نظام بانکی بهتر است دنبال بانکی باشند که نسبت بدهی آن پایین باشد، چون بالا رفتن این نسبت، ریسک و خطرپذیری را افزایش خواهد داد. براساس آخرین صورت مالی منتشرشده از بانک ایران‌زمین، جمع دارایی‌های ایسن بانک تا پایان خرداد ۱۴۰۰ حدود ۴۶ هزار میلیارد تومان بوده و درمقابل جمع بدهی‌های آن نیز از ۶۰ هزار میلیارد تومان تجاوز کرده است. به این ترتیب نسبت بدهی‌ای که از تقسیم مجموع بدهی‌ها بر مجموع دارایی به‌دست می‌آید، نشان می‌دهد که رزنگ خطر برای سهامداران و مخاطبان بانک ایران‌زمین به‌صدا درآمده است. نسبت بدهی این بانک منفی ۱۳۱ درصد بود یا به‌عبارت دیگر این بانک ۱/۵ برابر دارایی‌هایش بدهی دارد که ناترازی عمیقی در ترازنامه را به‌رخ می‌کشاند. «نسبت بازدهی دارایی» که حاصل تقسیم سود خالص دوره به‌مجموع دارایی‌هاست، نشان می‌دهد که بانک ایران‌زمین وضعیت مناسبی ندارد. براساس آخرین ارقام منتشرشده از مجموع دارایی و سود این بانک، نسبت بازدهی دارایی آن حدود صفر به‌دست می‌آید که نشان می‌دهد بانک مزبور قادر نیست باسرعت بالاتری بر دارایی‌های خود از طریق کسب سودآوری اضافه کند و درواقع توانایی استفاده سودآور از دارایی‌های خود را ندارد.

۲۵ هزار میلیارد تومان دارایی منجمد

حجم دارایی‌های فریز یا منجمدشده یکی از شاخص‌های سلامت نظام بانکی به‌شمار می‌آید که متأسفانه در کشور ما وضعیت مناسبی ندارد و از قضا بانک مورد بررسی ما یعنی ایران زمین نیز به همین صورت است. دارایی‌های فریزشده به دارایی‌هایی بازمی‌گردد که بانکی نیست، مثلاً بانک سهام خریده یا در ازای مطالبات معوق ملک گرفته یا حجم دارایی‌های ثابت آن خیلی زیاد است یا اینکه بانک‌ها از دولت طلبکار هستند و دولت طلب آنها را نمی‌دهد. ترازنامه بانک ایران‌زمین نشان می‌دهد که جمع دارایی‌های این بانک حدود ۴۵ هزار میلیارد تومان است (تا پایان خرداد ۱۴۰۰) و نکته‌نگران‌کننده اینجاست که ۲۵ هزار و ۲۱۵ میلیارد تومان معادل ۵۵ درصد کل دارایی‌های جزء سرفصل «سایر دارایی‌ها» است و این عدد بسیار بزرگ‌تر از میانگین نظام بانکی است. سایر دارایی‌ها یعنی دارایی‌ای که بانکی نیست، دارایی اصلی بانکی دارایی‌ای است که جریان نقدی ایجاد می‌کند و در

مرتضی عبدالحسینی

روزنامه‌نگار

نادیده گرفتن عادی‌ترین قواعد نظارتی توسط بانک مرکزی باعث شده است بانک ایران‌زمین و بسیاری دیگر از بانک‌های کشور در موقعیت مشابهی قرار گیرند و بانک‌هایی با کارکرد سالم و شفاف در اقلیت باشند که نتیجه آن اضافه برداشت‌های مکرر از منابع بانک‌مرکزی برای پوشش سود سپرده‌ها و خلق پول خارج از تصور در نظام بانکی کشور است که در تورم شدید سال‌های اخیر خود را نشان داده است. بانک ایران‌زمین که فعالیت رسمی خود را از سال ۸۹ شروع کرده تا پایان خرداد ۱۴۰۰ بیش از ۱۴ هزار و ۷۱۶ میلیارد تومان زبان شناسایی کرده است. زبان بانک ایران‌زمین ۲۰ درصد از کل اسکناسی است که در اقتصاد کشور وجود دارد و همچنین بیش از ۳۸ برابر سرمایه ۴۰۰ میلیارد تومانی این بانک است. براساس ماده ۱۴۱ قانون تجارت زمانی که زبان یک شرکت بیش از نصف سرمایه آن را ببلعد، هیات‌مدیره مکلف است بلافاصله مجمع عمومی فوق‌العاده صاحبان سهام را برگزار کرده تا موضوع انحلال یا بقای شرکت مورد بررسی قرار گیرد و هرگاه مجمع مزبور رای به انحلال شرکت ندهد، باید در همان جلسه و با رعایت مقررات ماده ۶ قانون تجارت افزایش سرمایه شرکت تصویب شود. بانک ایران‌زمین از سال ۹۶ به بعد مجمع عمومی برگزار نکرده و با وجود تصویب افزایش سرمایه در سال ۹۸، اقدام خاصی انجام نداده است. کفایت سرمایه این بانک نیز حدود منفی ۳۰درصد است و همین‌ها نشان می‌دهد سرمایه‌گذاری در این بانک با ریسک بالایی همراه خواهد بود و این بانک نمی‌تواند از پی تعهدات خود برآید. بانک مرکزی حداقل نسبت کفایت سرمایه را هشت‌درصد (طبق قوانین بال ۱) تعیین کرده و برای بانک‌هایی که کفایت سرمایه کمتر از سه درصد دارند این جریمه را در نظر گرفته است که درصورت عدم‌افزایش سرمایه طی ۹۰ روز، موسسه باید منحل شود. پس بانک ایران‌زمین دو راه پیش‌روی خود دارد یا اینکه منحل شود یا اینکه با توجه به اعداد موجود در صورت‌های مالی بیش از ۲۵۰۰ درصد افزایش سرمایه از محل مازاد تجدید ارزیابی‌ها دهد که چنین رقمی آنقدر بالااست که تقریباً غیرممکن است. این بانک ۱/۵ برابر دارایی‌های ۴۵ هزار میلیارد تومانی خود، بدهی دارد و از طرفی بیش از ۵۵ درصد دارایی‌های آن یعنی حدود ۲۵ هزار میلیارد تومان دارایی‌های منجمد شده است. در واقع ۵۵ درصد دارایی‌های بانک ایران‌زمین غیربانکی است و شامل ملک و... می‌شود. این بانک حدود سه‌هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان از تعاونی مولی‌الموحدين (موسسه جنجالی‌در اواخر دهه ۸۰) و همچنین یک‌هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان از شرکت‌های خودی طلب دارد. با وضعیت بسیار نامناسب این بانک در معرض ورشکستگی است اما جالب است که براساس صورت‌های مالی سال ۹۹، مدیرعامل و دو عضو دیگر هیات‌مدیره ماهی ۹۴ میلیون تومان حقوق (رقم ناخالص) دریافت کرده‌اند. این رقم برای معاونان مدیرعامل که پنج نفر بوده‌اند، ۵۴ میلیون تومان بوده است. کم‌کم به حمله طلایی «وزیر» اقتصاددان آلمانی که می‌گوید: «انتهای بانکداری ناکارآمد، زبان سهامداران خرد و انتفاع سهامداران کلان است» نزدیک می‌شویم.

زبان ۱۵ هزار میلیارد تومانی ایران‌زمین

در ماه‌های اخیر خبرهایی مبنی بر زبان‌های فراوان بانک ایران‌زمین و عدم نظارت از سوی بانک مرکزی در رسانه‌ها منتشر شده که صورت‌های مالی این بانک مهر تأییدی بر آنهاست. این بانک در سایه بی‌توجهی بانک مرکزی منافع مردم و سهامداران را با بی‌قانونی‌های گسترده به‌خطر انداخته و دیر یا زود سهامداران و اقتصاد کشور را به‌دام ضررهای خود می‌کشد. بانک ایران‌زمین در اسفند ۱۳۸۹ با موافقت بانک مرکزی تأسیس شد. در همان سال به موافقت بانک مرکزی بخش بزرگی از مطالبات موسسه مولی‌الموحدين نیز به ایران‌زمین حواله داده شد. این بانک اما تنها سه‌سال بعد از تأسیس وارد زبان شد و سال ۹۲ آخرین سالی بود که سود انباشته‌ای حدود ۴۰ میلیارد تومان شناسایی کرد. بانک ایران‌زمین یکی از ۲۰ بانک بورسی است که تنها یک‌سال پس از تأسیس یعنی در سال ۹۰ در بازار بورس و اوراق بهادار تهران عرضه شده و با سرمایه‌ای ۴۰۰ میلیارد تومانی به ثبت رسیده است. این بانک ازجمله بانک‌های خصوصی است که از سال ۹۳ روند زبان‌آوری را در پیش گرفته، به‌طوری‌که میزان زبان انباشته این بانک براساس صورت‌های مالی حسابرسی‌نشده منتهی به خرداد سال جاری به ۱۴ هزار و ۷۱۶ میلیارد تومان رسیده که ۳۷ برابر میزان سرمایه ثبت‌شده آن (۴۰۰ میلیارد تومان) است. شاخص سود یا زبان انباشته ازجمله شاخص‌هایی است که وضعیت مطلوب یا نامطلوب یک بنگاه را به‌تصور می‌کشد. درواقع برای بررسی عملکرد یک بنگاه، زبان انباشته، دروازه عملکرد محسوب می‌شود و ارقام نامطلوب آن به‌نتایجی نیز می‌تواند وضعیت و چالش‌های آنی بنگاه را به‌تصور بکشد. بر این اساس هرچه زبان انباشته افزایش یابد، در سال آتی از حجم فعالیت‌های بنگاه کاسته و ادامه فعالیت‌ها